

Interpellation S – Censur och avyttring hotar regionens konstsamlingar

Region Gävleborgs offentliga konstsamling är över 60 år och består av cirka 17 000 verk utplacerade på sjukhus, hälsocentraler, ungdomsmottagningar, tandläkarmottagningar, folkhögskolor med mera i länet. Enligt Region Gävleborgs konstsamlingsverksamhet är syftet med konsten att bidra till en stimulerande och humanistisk miljö, samt att tillgängliggöra kvalitativ konst för invånare i hela länet.

Enligt verksamheten är samtidskonst skapad av konstnärer som är verksamma i vår region prioriterad både vad gäller inköp och utplaceringar. Detta då samtidskonst belyser viktiga frågor i vår tid och kan utmana föreställningar, locka till eftertanke och bidra till nya perspektiv. Konstsamlingarna är till för människor som bor, arbetar och verkar i Gävleborg, idag och i framtiden. Att Region Gävleborg köper in lokal samtidskonst ökar stimulansen inom kultursektorn, bidrar till fler uppdrag och konstprojekt, vilket i sin tur bidrar till ett levande konst- och kulturliv, står det vidare i beskrivningen av enhetens uppdrag.

I de styrande SD, M, KD och Sjukvårdspartiets budget för 2024-2026 finns ett stycke som nu hotar konstsamlingsverksamhetens arbete med både vingklippning och censur. Man vill nämligen inventera regionkonsten för att kunna plocka bort allt som inte gynnar det regionala kulturarvet. De verk som anses opassande ska sedan avyttras. Man ska också göra en handlingsplan för inköp av ny konst utifrån samma parameter.

De ingrepp som den politiska ledningen ämnar göra i Region Gävleborgs offentliga konst frångår principen om armlängds avstånd och förändrar oberoendet i konstsamlingsverksamhetens uppdrag. Detta går helt emot den kulturstrategi som nu gäller i Region Gävleborg. I den står att åsiktsfrihet, yttrandefrihet och konstnärlig frihet är grunden för kultursektorn. Konsten och kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft, oavsett om den berör, inspirerar eller utforskar rådande normer. Den politiska ledningen måste hålla sig till principen om armlängds avstånd och får inte detaljstyra verksamhetsinnehållet. Politiker och tjänstepersoner får inte hindra ett kritiskt och problematiserande förhållningssätt, vilket innebär att kultursektorn måste få verka oberoende och utan censur, något som är grundläggande för en fortsatt demokratisk samhällsutveckling.

Val av vilken konst som ska köpas in eller vilken konst som inte längre får finnas kvar i samlingarna ska inte göras med motivet att gynna en särskild politisk agenda. Det är kulturskapare, sakkunniga och professionella ansvarar för innehållet i samlingarna, samt för de konstnärliga och kvalitativa bedömningarna som ska göras. Den politiska ledningen får inte göra påverkansförsök eller ingrepp i av dessa processer.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kultur- och kompetensnämndens ordförande:

1. Kan ordförande förklara varför konst som ej anses gynna det regionala kulturarvet måste avyttras?
2. Hur ska bedömningen av vilken konst som får köpas in och vilken konst som ska censureras genom avyttring gå till i praktiken?
3. Hur kommer Region Gävleborgs konstsamlingsverksamhet, samt övriga verksamheter som innehar och köper in konstverk, exempelvis Länsmuseet och Hälsinglands museum, uppdrag och autonomi att förändras när kultur- och kompetensnämndens uppdrag ovan beskrivet sätts i verket?

Hofors 2024-03-03

Marie-Louise Dangardt, S